

POSUDEK ŠKOLITELE NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Název práce: **Teoretická reflexe staročeské milostné lyriky**

Řešitel: **Vojtěch Kinter**

Vojtěch Kinter svou bakalářskou práci koncipuje jako akt „budování základny“ (s. 7), který mu na stávajícím stupni studia umožní obhlédnout prostor a zpevnit půdu před následujícím výstupem směrem k hlubší obecné interpretaci staročeské lyriky; pokud práce tuto roli skutečně splní, bude to znamenat, že se její závěry i zpracovaný materiál stanou cílem jeho návratů, opětovných promýšlení, rozšiřování a zpřesňování. A nutno přiznat, že výsek dějin teoretické reflexe tohoto korpusu, který čtenář pod poněkud mnohoslibným názvem shledá, se k takovým návratům dobře hodí. Spor s Václavem Černým a okolo něj, který řešitel podává (a zejména v prvních oddílech textu rovněž sám vede), tvoří pevný kmen vhodný k tomu, aby se okolo něj ovinuly další výzkumy. Otázky, které nám v úzkém kontextu připadají vyřešené (jako je např. otázka prvořadého významu vlivu středohornoněmecké literatury na tu staročeskou) v širším obecně-historickém okruhu dosud rezonují a je třeba se jimi zabývat.

Z první kapitoly práce je třeba vyzdvihnout zejména četné pasáže, v nichž řešitel na základě pozorného čtení Černého argumentů chytá autora za slovo a ukazuje jejich křehkost a poplatnost rámcovému narativu o přímém vlivu okcitánské poezie na tu staročeskou. Základní postřehy a argumenty zde pocházejí z prací Jana Lehára a Sylvie Stanovské, řešitel se však postupně propracovává k samostatným formulacím, zejména v polemice s konceptem lidu a jeho tvůrčí síly či při zkoumání faktické „komparativnosti“ metody, již Černý užívá. Ne zcela nový je důraz na konkrétní historické okolnosti, v nichž hodnocené Černého texty vznikaly, pečlivé pozorné čtení však i tento aspekt problému uvádí do nových souvislostí.

Za podařený (ač zbytečně krátký) považuji i most mezi kapitolami věnovanými Černému a Lehárovi, vybudovaný na základě četby Jana Vilikovského. Postřeh, že Vilikovského studie o staročeské milostné lyrice musela na Černého působit jako „nepříjemné překvapení“ (s. 45) pokládám za platný, stejně jako argumenty, které jej podpírají. Psychologizující gesto, jež zde řešitel provádí, nicméně přímo volá po širším rozvíjení pomocí příslušných literárněvědných metod. Jak si již povšimla např. americká komparatistka E. F. Labbie, dialogy badatelů o „dvorné lásce“ často připomínají trubadúrské tensony, s tím rozdílem, že nejde o ideální dámu, ale o ideální, správným způsobem civilizovaný středověk. Směs apropiace a popření, s níž se Černý k Vilikovskému vztahuje, je patrně nejzřetelnějším příkladem této dynamiky v české medievistice.

Závěrečné kapitoly práce přinášejí podobenku současného stavu bádání. Jeho směr od Černého přes Lehára ke Stanovské a Manfredu Kernovi představuje trajektorii od spíše uzavřeného černovského systému, kde se kulturní statky předávají hlavně prostřednic-

tvím binárních vztahů oddělených entit (literatury okcitánské × literatury staročeské, německých jokulátorů × českých jokulátorů) k otevřenosti a mnohosti, reprezentované na jedné úrovni Lehárovým analytickým stylem práce (srov. s. 56), na jiné pak např. širokým spektrem žánrů pozdního minnesangu, k nimž českou milostnou lyriku vztahují Stanovská a Kern (s. 52). Tuto otevřenou pointu Kinter potvrzuje na samém konci, kde se v několika stručných črtách zamýšlí nad použitelností vybraných současných teoretických postupů na staročeskou lyriku – a za českého badatele v důsledku nejbližšího nejrůznějším konceptuálním přístupům a širokým kontextualizacím, k nimž se dnes v literární medievistice sahá, přitom prohlašuje Václava Černého. Paradoxním potvrzením setrvalé inspirační síly aktéra, jehož kritice byla věnována celá první polovina textu „přípravná práce“ končí. Při dalším zkoumání staročeské lyriky může autor po libosti sahat do zásobnice prostředků, které zde v hrubých rysech úspěšně (a hlavně čitelně) zmapoval.

* * *

U vědomí omezení, které s sebou žánr bakalářské práce nese (a jazyk, stupeň uspořádanosti i další formální rysy požadavky tohoto žánru bez pochyby naplňují), hodnotím dílo Vojtěcha Kintera kladně, zejména jako výhled do budoucna. Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit ji **výborně**, za té podmínky, že se řešiteli při rozhovoru s komisí podaří patřičně shrnout výsledky a pojmenovat linii, kterou se v případných dalších výzkumech hodlá vydat on sám. Jaký z předložených postupů by podle něj mohl „nést“ nejhojnější „ovoce“ (srov. s. 3)? Odpověď na tuto otázku totiž práci prozatím schází, přestože je v abstraktu přislíbena.

V Rovensku pod Troskami dne 6. června 2018

Mgr. Matouš Jaluška, Ph.D.